

Γ'.

Ἀναθεμά το δένδρι, τὸ χέρι ἀναθεμάτο,
Ὅπου τὸ πρῶτο ἔκανε καράβι ἀπ' τὸν κορμὸ τοῦ
Ἐγέμισε ἀπὸ κορμιά τῆς θάλασσης τὸν πάτο,
Κι' ὁ ἄνθρωπος ἐξέχασε καὶ μάνα καὶ θεὸ τοῦ . . .
Ἴππε λυσμονησιᾶς νερὸ μέσα σ' ἀγκάλι ξένη,
Κ' ἐχάθ' ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ Πατρὶς πεθαίνει!

Ἄστεγα χρόνια καὶ καιροὶ φυσῶν στὸν κόσμον τώρα,
Χαλοῦν τὰ σπῆτια, πέφτουνε, κι' αὐτ' ἕνας δὲν σηκώνει
Τὸ σπῆτι τοῦ τοῦ πατρικό... Τὸ χτίζει σ' ἄλλη χώρα,
Κι' ἀπ' τοὺς πατέρας τοῦ μακρὰ κορμὶ νεκρὸ ξαπλώνει...
Δὲν λάμπει πλέον ἡ Γωνιά δλόχαρι τὸ βράδυ
Λεῖπουν στὰ ξένα τὰ παδιὰ καὶ μένει στὸ σκοτάδι.

Εἰς τῆς γλυκαῖας Πατρίδος μου τὸ μυρισμένο χῶμα,
Κοσμοπολίτου ἄνοστο λουλουδι δὲν φυτρώνει
Εἴμεθα βλέπεις βάρβαροι, ἀφώτιστοι ἀκόμα,
Καὶ εἰς τοὺς ὠμούς μας φτερὸ Ἰκάρου δὲν φυτρώνει...
Ἄς ἔχουν ἄλλοι τὸ φτερὸ ἐκείνου καὶ τὸ κύμα
Τῆς Μάνας δὲν ἀφίνομε τὸν κόλπο γιὰ τὸ μνημα!

Εἶν' ἡ φωλιά μας ἀνθηρὴ, δροσάτη, μυρισμένη
Τὴν ἔχομε μὲ τὴ στοργὴ καὶ τὸ φιλὶ πλεγμένη...
Πίνωμ' ἀθάνατο νερὸ, κι' ἀγέρι μας δροσίζει,
Ποῦ νύχτα μέρα πολεμᾷ τὸ χάρο κ' ἐξωρίζει...
Τὸ ὠμορφώτερο οὐρανὸ τὸν ἔχομε πατέρα,
Βουνα γεμάτ' ἀπὸ θεοὺς καὶ μέσ' στὸ μνημα μέρα!

Τὶ εὐμορροὶ στὴ χώρα μας ἀνθοὶ μοσχοβολοῦνε!
Πῶς τὰ πουλάκια κελαῖδουν, θαρρεῖς πῶς σοῦ μιλοῦνε...
Πόσαις φοραῖς ἐνόησα τί λέγει τὸ ἀηδόνι
Ἄχ τί γλυκὰ περνοῦν σ' ἐμᾶς καὶ φεύγουνε οἱ χρόνοι!
Μὲ τοὺς ἀγαπημένους μας πεθαίνομε καὶ ζοῦμε
Ἐχομε ὁμορφὴν φωλιά καὶ δὲν τὴν παραιτοῦμε.

Ἄ, ὄχι ἀπὸ ἐθνικὴ δὲν πλέκουν περιφάνια,
Ἐπαίνου γιὰ τὴ Μάνα μου τὰ χέρια μου στεφάνια
Ἄς λέν ὅτι κι' ἂν θέλουνε ἡ ἔχθρα καὶ τὰ πάθη
Σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸν τυφλὸ ποῦ γέρασε κ' ἐχάθη,
Ἀνίσως μένουν ἄνθρωποι ἀληθινοὶ ἀκόμα,
Ἐκεῖνοι ἐμεῖς εἴμεθα οἱ ἄλλοι εἶναι χῶμα.

Χῶμα μὲ σκώληκος ψυχὴ ὄψι νεκρὴ, σθυσμένη
Κορμὶ κυρτὸ, θαμπὶ ματιὰ καὶ νεῖωτη γερασμένη
Μεσα στὸ σάπιο τοῦς κορμὶ, σάπια ψυχὴ σαπίζει
Δὲν ξέρ' ἡ μάνα τὸ παιδί κι' αὐτὸ δὲν τὴν γνωρίζει
Μὲ δίχως οἰκογένεια, δίχως θεὸ περνοῦνε,
Καὶ ὅλα τ' ἀγοράζουνε καὶ ὅλα τὰ πουλοῦνε.

Πουλεῖ τῆς Μάνας τὴν τιμὴ ὁ γυιὸς τὴν ἀδελφὴ τοῦ
Ὁ ἀδελφός τὰ σπλάχνα τοῦ τὰ ἴδια, τὸ παιδί τοῦ
Φέρν' ὁ πατέρας καὶ πουλεῖ σ' ὀλόγυμνη Ἀφροδίτῃ,
Καὶ βῆμα σ' ὀδηγεῖ παπᾶ σὲ ντροπισμένο σπῆτι...
Νᾶ, ποιοὶ καυχῶνται πῶς μποροῦν τὸν κόσμον νὰ φωτίζουν
Καὶ τέτοιοι, τέτοιοι ἄνθρωποι τολμοῦν νὰ μᾶς ὑβρίζουν!

Στῆς κάτω χώραις ἀψηλὰ, μεγάλα τείχη χτίζουν,
Καὶ δὲν ταῖς πνίγουν τὰ νερά, τὰ κύματα ἐμποδίζουν
Κ' ἐμεῖς, κ' ἐμεῖς ὡς θάλλομε σὲ κάθε περιγιάλι,
Μιά πέτρα, ἄνδρες καὶ παιδιὰ, ὅλοι, μικροὶ, μεγάλοι,
Τὸ κύμα τοῦ πολιτισμοῦ νὰ φράξωμεν, νὰ φύγῃ,
Γιατὶ αὐτὸ καὶ τὴ ψυχὴ καὶ τὴν ψυχὴ τὴν πνίγει.

Δ'.

Καράβι ἀτμοστέρυγο, καράβι ἀγαπημένο,
Σχίξε τὴ ξένη θάλασσα, τὸ κύμα αὐτὸ τὸ ξένο,
Καὶ πέτα εἰς τὰ κύματα ποῦ ἔχουνε τὴ χάρι,
Νὰ καθαροφτίζουν οὐρανὸ κι' ἀστέρια καὶ φεγκάρι...
Ἀλλοίμονο καὶ ὁ ἀτμός ἀργὰ κ' ἐκεῖνος πάει,
Καὶ τρέχει γληγορώτερα καρδιά ποῦ ἀγαπάει!

Ἄχ ἂν σ' ἐρτέρωνε ψυχὴ, ἂν ἤσουνε πατέρας,
Τὰ κύματα θὰ ἔσχιζες τὰ ξένα σὰν ἀγέρας,
Καὶ σὰν πουλὶ θὰ βρῖσκουσεν στ' ἀγαπημένα μέρη,
Ἐκεῖ ποῦ εἶν' ἡ Μάνα μου καὶ τὸ γλυκὺ μου τέρι.
Καράβι γρηγορώτερα στὸν Πειραιᾶ τὴν πρόρα
Τ' ἀδέλφια μου μὲ τὸ φιλὶ μὲ περιμένουν τώρα.

(Ἐν τῷ ἀτμοκινήτῳ, ἀπὸ Νεάπολιν εἰς Ἀθήνας 1879.)

ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗ-
ΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ ΤΗΣ
ΕΡΕΥΝΗΣ ΑΥΤΩΝ.

Β'.

Πρὶν ὅμως ποιήσωμεν ἐναρξιν, μνη-
μονεύομεν τὸν ἐξῆς λόγον τοῦ κ. Σπυ-
ρίδωνος Δάμπρου. Καὶ ἡ ἀπλουστάτη
δὲ βιογραφία ἀνδρὸς ἀσχοληθέντος περὶ
τὰ γράμματα ἢ τὴν τέχνην καὶ τὸ ἀ-
τελέστατον γλωσσάριον καὶ τὸ ὀλιγό-
στιχον δημοτικὸν ᾄσμα, μάλιστα δὲ
μονογραφικὴ μελέτη περὶ τινος οἰου-
δήποτε τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
νους προσώπων ἢ πραγμάτων εἶνε μὲν
ἴσως ἄμμοιο κόκκος ἄσπρος, ἔλκει ὁ-
μως βάρος ἱκανὸν διὰ τὸν ἀναλαμβά-
νοντα τὸ δυσχερὲς ἔργον νὰ γράψῃ τὴν
ἱστορίαν τῆς πολιτικῆς ἢ πνευματικῆς

καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοὺς
αἰῶνας τοῦ παρακμάζοντος Βυζαντινι-
σμοῦ καὶ τῆς δυσοικνύστου τοῦ ἔθνους
δουλείας.

Ὁ Κ. Βαρδαλάχος ἐγεννήθη τὸ ἔτος
1175 δηλ. 322 μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς
Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρ-
κων ἐν τῷ Καίρῳ τῆς Αἰγύπτου, ἐνθα
ἔμενον πρὸ πολλοῦ οἱ γονεῖς τοῦ καὶ
ἐξῶν ἐκεῖ. Δυστυχῶς ὁμως ἂν καὶ οἱ
γονεῖς τοῦ ἔσχον τὴν καλὴν βούλησιν
νὰ τὸν ἐκπαιδεύσωσιν καὶ νὰ τὸν ἀνα-
θρέψωσιν ἐλευθερίως, ἐστερήθη αὐτῶν
προώρως μένων πλέον μόνος καὶ ἔχων
βοηθοὺς πρὸς συνώχισιν τῶν σκοπῶν
τοῦ ὀλίγα χρήματα, ἅτινα κατέλιπεν
αὐτῷ ὁ πατήρ. Ἀλλὰ ὁ Βαρδαλάχος
παρετήρησεν πλέον ὅτι ἡ διαμονὴ τοῦ
ἐν Καίρῳ δὲν προσγίγνεται εἰς αὐτὸν

αἰτία ὠφελείας ἀλλὰ μᾶλλον βλάβης.
Ὅθεν τούτου ἐνεκεν ἀνεχώρησεν εἰς
Ἀλεξάνδρειαν καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Σύ-
μνην, ἐνθα ἐπέρανε τὴν σειρὰν τῶν ἐγ-
κυκλοπαιδικῶν μαθημάτων ὑπὸ τὸν ἀ-
γαπήσαντα αὐτὸν διδάσκαλον Ἰερώνυ-
μον, ὅστις εὐτυχῶς διὰ τὸν Βαρδαλά-
χον ὑπῆρξε τὸ κέντρον. (ἀκολουθεῖ)

ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ ΠΡΟΛΟΓΙΟΝ.

Ἐπὶ δεκαετίαν ἔλην ἐργαζόμενος
καὶ περὶ τὰς 170,000 φρ. καταναλώ-
σας ὁ ὠρολογιοποιὸς Φηλιξ Μάιερ κα-
τεσκεύασεν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις τῆς Ἀ-
μερικῆς Πολιτείας τὸ καλλιτεχνικώ-
τατον τῶν ὠρολογίων.

Τὸ ὠρολόγιον τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἀ-

ριστοτέλεια τέχνης, έχει ύψος 18 πο-
δών, εὐρος 8, βάθος 5, και ἔχει βά-
ρος 4,000 λιτρών. Τὸ ὅλον σύγκειται
ἀπὸ κρυσταλλίνου ζύλου τετορυμμένου και
πεποικιλμένου, ἔχει δὲ μαρμαρίνον ἐ-
ξώστην και στέγην χαλκὴν. Ἐν τῷ
ἐξώστῃ φαίνεται ὁ Βασιγκτῶν καθή-
μενος ἐπὶ τῆς ἑδρας τοῦ προέδρου,
ἐπὶ δὲ τῆς στέγης ὑψαῖται χρυσοῦς
ἀεθρίας τοῦ Κολόμβου. Δεξιόθεν και
ἀριστερόθεν τοῦ Βασιγκτῶνος ἵσταν-
ται μαῦροι φυλάσσοντες τὰς θύρας
τὰς μεταξὺ τῶν βρασταζόντων τὴν
στέγην κινῶν. Ἐν ταῖς γωνίαις τοῦ
ὠρολογίου ὑπάρχουσι σηκίδια, ἐνθα
ποικίλῃ ἀνθρώπιναι μορφαί περιστά-
νουσι συμβολικῶς τὸ στάδιον τοῦ βίου.
Κάτωθεν μὲν φαίνονται παῖς και νε-
νίας, ἀνωθεν δὲ ἀνὴρ και γέρων. Ἐν
τῷ μέσῳ ὑπάρχει πέμπτον σηκίδιον,
περιέχον ἀνθρώπινον σκελετόν. Ἐκ-
στος τούτων κρατεῖ κώδωνα και σφύ-
ραν ἐν τῇ χειρὶ. Ὁ τοῦ παιδὸς κώ-
δων εἶναι μικρὸς και ἔχει τόνον λε-
πτὸν ἰσχυρότερος ἔχει ὁ κώδων τοῦ
νεανίου ἰσχυρότατος ὁ τοῦ ἀνδρὸς, ὁ
δὲ τοῦ παλίου γέροντος ἔχει πενθί-
μως και ἔτι μάλλον ὁ τοῦ ἀρεπτη-
φόρου. Τὸ ὠρολόγιον δεικνύει τὴν πο-
ρεῖαν τῶν πλανητῶν κατὰ τὰ πρῶτα
200 ἔτη, τὰς ὥρας, τὰ πρῶτα λεπτὰ
και τὰ δεύτερα, πρὸς δὲ και τὰς δι-
φορὰς τοῦ χρόνου ἐν Νέῃ Ὑόρκῃ, Βα-
σιγκτῶνῃ, Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ, Μελ-
βούρν, Μεκλίν, Καίρω, Κωνσταντινου-
πόλει, Πατρούπολει, Βιέννῃ, Λονδί-
νῳ, Βερολίνῳ και Παρισίαις. Δεικνύονται
πρὸς τούτοις αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομά-
δος και τοῦ μηνὸς, οἱ μῆνες και αἱ
τέσσαρες τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥραι, ὁ ζω-
διακὸς, ἡ περὶ τὸν ἄξονα στροφή τῆς
γῆς, ἡ κίνησις αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον,
αἱ φάσεις τῆς σελήνης και ἡ τροχία

τῶν πλανητῶν. Ἀνὰ πᾶν τέταρτον
τῆς ὥρας κρούει τὸν κώδωνα ὁ παῖς,
ἀνὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ νεανίας, ἀνὰ πᾶν
τρίτον τέταρτον τῆς ὥρας ὁ ἀνὴρ, και
ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ὁ γέρων. Τότε ἐμφα-
νίζεται ὁ πατὴρ Χάιν ἵνα κρούσῃ βρα-
δύτερον τὰς ὥρας, μετ' αὐτοῦ δὲ οἱ
πτερωτοὶ ἄγγελοι, σύμβολα τοῦ δρα-
πέτου χρόνου. Ἀρχομένης τῆς τῶν ὥ-
ρῶν κρούσεως ἡ μουσική, παίζει τὴν
ὕμνον τὸν ἐθνικόν· ὁ Βασιγκτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξώστου ἀνίσταται ἡρέμα ἐκ
τῆς ἑδρας του, ἐκτείνει τὴν δεξιάν και
ἀναλίσσει τὴν ἐγγραφοὶν δῆλωσιν τῶν
ἠνωμένων Πολιτειῶν, κατόπιν ἀνοί-
γει ὁ μαῦρος τὴν ἀριστεράν θύραν, ἐξ
ἧς προέρχονται εἰς τὸν ἐξώστην ἄπαν-
τες κατὰ σειράν οἱ πρόεδροι, φοροῦν-
τες ἕκαστος τὴν ἐκάστοτε συνήθη στο-
λήν· εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐξώστου προ-
βάντες, κλίνουν τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον
τοῦ Βασιγκτῶνος, χαιρετίζουσι δὲ δρέ-
γοντες αὐτῷ τὴν δεξιάν. Τελευταῖον
ἀπερχονται διὰ τῆς ἀπέναντι θύρας, ἣν
πρᾶχρημα κλείουσιν ἄλλοι μαῦροι. Ὁ
Βασιγκτῶν καθέζεται πάλιν, ἐπακο-
λουθεῖ δὲ βαθεῖα σιγῇ, ἣν ἀνεπαίσθη-
τως διακρίπτει ὁ κρότος τῆς κινήσεως
τοῦ ἑκκρεμοῦ.

Η ΦΙΛΙΑ

μῦθος

Εἰς τὸν δρόμον Πατρίων ἐν Ἀθήναις
Ἀντιθέμενος συνωμίλου δύο κύνες
Ἀκραϊφνῆς αὐτοὺς συνέδεε φίλῃ
Καὶ περὶ οὐλίας ἦν ἡ οὐιλία
«Σ' ἀγαπῶ» ὁ εἰς τῷ ἄλλῳ ἀνταφώνει
Σὺ ἐλπίς μου και χαρὰ μου εἶσαι μόνῃ
Ἀσπασμοὺς πολλοὺς ἀντέδιδεν ἀφθόνως
Σύοντες κ' οἱ δύο τὰς οὐράς συγχρόνως
Ἀλλ' ὅσπουν ξιφθὲν ἐκ γείτονος οὐλίας

Ἐγένετο ἀρχὴ διαφορᾶς ἀγρίας
Δείγματα, κραυγαί, ἀγάπης πάσης λήθη
Ἡ φίλι' αὐτῶν εἰς ἔχθραν μετεβλήθη
Δάμωνα ζητεῖς ματαίως και Φιντίαν
Τὸ συμφέρον καταβάλλει τὴν φιλίαν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὰ δύο πρῶτα φυλλάδια
τοῦ δευτέρου ἔτους ἀποστέλ-
λονται και εἰς πολλοὺς μὴ
συνδρομητάς. Οἱ κύριοι οὗ-
τοι παρακαλοῦνται ἀφοῦ τὰ
ἀναγνώσωσι, νὰ μᾶς ἐπι-
στρέψωσιν αὐτὰ, ἀν' δὲν ἐπι-
θυμῶσι νὰ ἐγγραφῶσι συν-
δρομηταί, ἄλλως θεωρηθή-
σονται τοιοῦτοι.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α'.

Τὰ πρῶτά μου τὰ τέσσαρα, ὦ φίλτατε στοι-
χεῖα
ποῖαν αὐτὰ ἡδύτητα σοὶ προξενοῦν εἰσεύρεται.
Ἦν ἀπὸ τὸ ὅλον μου τὰ πρῶτά μου τὰ τρία
ὦ φίλτατέ μοι, στερεθῶ μεγάλην εὐωδίαν
θα χύσω τότε περὶ σέ... λοιπὸν διὰ νὰ μ' εὖ-
λοῖς
τὸν νοῦν σου βάλλε πρὸς στιγμήν, ἂν θέλῃς,
[σ' ἀγωνίαν,
τὸν Ἀχιλλεῖα πρὸς στιγμήν και Πάτροκλον
[θυμῆσαι,
κ' ἔχῃς τὴν λύσιν παρευθὺς... μ' ἐπιθυμ' ἡ
[ψυχὴ σου·
μάθε πῶς μ' ἔχῃς εὐγενῆς κ' εὐαίσθητος ἂν
[ῆσαι,
και συμπερισφᾶ: καλῆς ἂν, φίλε δὲν στερεῖ-
σαι... —

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ «ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ» ἐπὶ τῆς δικτατορίας τῶν ὁδῶν Πειραιῶς και Γερνίου ἀρ. 30.

Ἐν ΣΥΡῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Δ. Ἀθηναίῳ,
Ἐν ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ κυρίῳ Σπ. Πεινάρῳ.
Ἐν ΝΑΥΠΑΓῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ Ἰατρῷ.
Ἐν ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ κυρίῳ Γ. Ν. Φιλαρέτῳ.
Ἐν ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς «Εὐρυγῆς»

Ἐν ΙΘΑΚΗῃ παρὰ τῷ κυρίῳ Κ. Ν. Παυλάτῳ.
Ἐν ΚΕΡΚΥΡΑ παρὰ τῷ κυρίῳ
Ἐν ΖΑΚΥΝΘῳ παρὰ τῷ κ. Γ. Κ. Σφήκῳ.
Ἐν ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ κ. Δ. Πλιάδῃ.
Ἐν ΒΡΑΙΛΑ παρὰ τῷ κ. Κλεάνθει Παπαζογλῇ.